

200 lat kościoła w Pogwizdowie

Data publikacji: 17.09.2017 9:00

W tym roku jubileusz 200-lecia powstania kościoła świętować będzie parafia pod wezwaniem św. Jana Nepomucena w Pogwizdowie. Historia parafii pogwizdowskiej sięga jednak znacznie dalej. Oto kilka najważniejszych faktów.

W Polsce pierwsze kościoły powstawały jeszcze w X wieku, kiedy to na ziemię tę przyszła chrystianizacja. Niestety, zabytków takich jak Rotunda Romańska, pochodząca z XI wieku i wciąż zdobiąca cieszyńskie Wzgórze Zamkowe jest bardzo mało. Zdecydowanie więcej kościołów zbudowano w późnym średniowieczu, jednak i tutaj nie wszystkie można oglądać do dnia dzisiejszego. Większość kościołów, które możemy oglądać to obiekty odbudowane, bądź też miejsca znacznie nowsze. Jednak i tak wiele z nich może poszczycić się piękną historią. Jednym z nich jest kościół pod wezwaniem św. Jana Nepomucena, należący do parafii o tej samej nazwie, znajdującej się w Pogwizdowie, w którym w październiku tego roku będą się odbywały obchody 200-lecia wzniesienia świątyni.

Chociaż łatwo z tego wywnioskować, że kościół ten powstał w 1817 roku, to w rzeczywistości historia parafii w Pogwizdowie sięga znacznie dalej. Chociaż sama parafia, w formie znanej nam dzisiaj powstała dopiero w roku 1844 (wtedy też ustanowiono pierwszego proboszcza, którym był ks. J. Kallus), to pierwszy kościół w tym rejonie pojawił się już początkiem XVIII wieku. Ma to ścisły związek z działalnością O. Leopolda Tempesa, który zajął się działalnością misjonarską. Pracował i nawracał głównie w Jabłonkowie, jednak w 1722 roku przybył do Pogwizdowa i doprowadził do powstania pierwszego kościoła, który został benedykowany w lipcu 1722 roku i przyjął za patrona św. Jana Nepomucena. Wcześniej istniała tam kaplica, jednak została ona przejęta w czasie reformacji przez kościół ewangelicki.

Powstanie kościoła, było wyrazem działalności misjonarskiej o. Leopolda, ponieważ twierdził on, że wiele osób nie może pozwolić sobie na uczęszczanie do świątyni, ponieważ są one zbyt oddalone od miejsc, gdzie wciąż osiedlali się ludzie. Niektórzy musieli iść do kościoła nawet 4-6 godzin, co dla wielu osób było przeszkodą nie do pokonania. Wzmianka o powstaniu tego kościoła, jest również pierwszym wpisem w kronice parafialnej. Patronem został św. Jan Nepomuk, ponieważ jest on uznawany za patrona miejsc zagrożonych powodzią, a w takim właśnie miejscu wzniesiono kościół.

Ze względu na nowy podział administracyjny w kościele z 1784 roku, Pogwizdów uzyskał swojego rodzaju autonomię. Nie stworzono tutaj jeszcze osobnej parafii, jednak jej namiastkę zwaną lokalią. Patronat nad nią objął ówczesny właściciel Pogwizdowa i Kaczyc, czyli Karol Spensen von Boden. Wybudował on w 1790 roku probostwo, jednak ze względu na fakt, że poprzedni kościół mieścił się na ternie często dotykanym powodzią, a centrum wsi się przeniosło, pojawiła się potrzeba wybudowania również nowego kościoła.

W czerwcu 1814 roku zostało poświęcone miejsce, znajdujące się przeciwko probostwa i rozpoczęła się budowa nowego obiektu sakralnego. Budowa ta zakończyła się w 1817 roku, a dokładnie 26 października, stąd jako miesiąc obchodów jubileuszu 200-lecia kościoła wybrano właśnie dziesiąty miesiąc roku. Kościół jak na tamte czasy cieszył się bardzo bogatym wyposażeniem. Do dziś zachowały się wspaniałe ornaty z tamtych czasów. W skład dóbr kościelnych wchodził również bogato zdobiony baldachim, wykorzystywany podczas procesji. Przy kościele utworzono również cmentarz, na którym od 1828 roku zaczęto chować wiernych.

-Obchody jubileuszu 200-lecia kościoła w Pogwizdowie wiązać się wydaniem książki, dotyczącej dziejów tego kościoła, która swoją premierę będzie miała w październiku. Wtedy również upublicznione zostaną zdjęcia ornatów, oraz innych historycznych dóbr kościelnych, które zachowały się aż do naszych czasów, gdyż aktualnie są one odnawiane – mówi ks. dr Karol Mozor, aktualny proboszcz parafii pod wezwaniem św. Jana Nepomucena w Pogwizdowie. Obchody już w październiku, w związku z czym na portalu pojawią się nowe zdjęcia oraz relacje.

Joanna Świba

Opracowano w oparciu o "Dzieje parafii Pogwizdów" ks. Zbigniewa Macury